Heidi Nummela
Henkilöstö- ja hallintojohtaja
Työ- ja elinkeinoministeriö
9.2.2022

Asia: HE 187/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion virkamieslain muuttamisesta

Hallintovaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM) lausunnon otsikossa mainitussa asiassa. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion virkamieslakia. Muutokset liittyvät ilman julkista hakumenettelyä tehtävään määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetyn virkamiehen vakinaistamiseen ja irtisanotun virkamiehen nimittämiseen valtion toiseen virastoon irtisanomisaikana. Myös valtionhallinnon ylimmän johdon virkaan nimitetyn sidonnaisuuksien ilmoittamiseen ehdotetaan täsmennyksiä ja osaan karenssisopimuksista ehdotetaan rajoitusajan pidennystä.

TEM on 13.5.2021 antanut esitysluonnoksesta valtiovarainministeriölle lausunnon (VN/1068/2021).

TEM on antamassaan lausunnossa puoltanut esitystä mutta on kiinnittänyt huomiota karenssisääntelyn osalta tarvittavaan tapauskohtaiseen, laajaan harkintavaltaan. TEM katsoo että virastolla tulisi säilyä jatkossakin konkreettisiin virkatehtäviin, käsiteltävän tiedon sisältöön ja toimintaympäristöön perustuva laaja harkintavalta sekä karenssisopimuksen teon tarpeellisuudelle että sen sisältämän rajoitusajan pituudelle. Lausunnossa kiinnitettiin huomiota myös virkamiehen oikeudelliseen asemaan ja laajennetun karenssisääntelyn mahdollisiin urasuunnittelua, ammatin ja elinkeinotoiminnan harjoittamista ja liikkuvuutta työmarkkinoilla rajoittaviin seuraamuksiin. TEM katsoi että hallituksen esityksessä olisi perusteltua tarkemmin avata nykysääntelyssä ja nykyisen rajoitusajan osalta ilmenneiden ongelmien konkreettista laajuutta samoin kuin rajoitusajan pidentämisen perusteita, kohdentamista ja oikeasuhtaisuutta.

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunnoissa esiin tuotuja näkökulmia on huomioitu ja esityksen perusteluja osin täsmennetty jatkovalmistelussa. Karenssiajan pidennysmahdollisuus 12 kuukauteen rajautuu koskemaan valtion ylimpiä virkoja ja perustelujen mukaan virastoilla on jatkossakin karenssisopimusten laatimisessa ja soveltamisessa tapauskohtainen laaja harkintavalta, viran tehtävät ja siinä käsiteltävä tieto ja toimintaympäristö huomioiden. Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole hallituksen esityksestä muuta lausuttavaa.